

Protokół

91. posiedzenia I. sesji IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 6. października 1910.

Początek o godzinie 11. minut 15. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. St. hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnym posłów 127.

Ze strony Rządu: c. k. Namiestnik JE. dr. Michał Bobrzyński, c. k. Rada Dworu Stanisław Grodzicki.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 89 posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 90 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przetrzeżenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 6. października 1910 r., które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 6911, 6932 do 6946, 6954—6963, 6965—6967, 6971—6980, 6981, 6990—6992, 6995—7001, 7005—7007, 7010—7022, 7024—7027, 7031, 7032, 7035, 7038, 7043, 7045, 7049—7057.

Komisji szkolnej L. s. 6947, 6948, 6950, 6952, 6953, 6968, 6969, 6981,

6983, 6985—6987, 6989, 7002—7004, 7029, 7030, 7033, 7034, 7036, 7039—7041, 7044, 7046.

Komisji gminnej L. s. 6988.

Komisji petycyjnej L. s. 6964, 6970.

Komisji administracyjnej L. s. 7023, 7028, 7042.

Komisji drogowej L. s. 6949.

Komisji kolejowej L. s. 6982.

Komisji sanitarnej L. s. 7037.

Po odczytaniu petycji L. s. 7023 gminy Częstowice o wyłączenie z okręgu powiatowego w Zatorze, o przyłączenie do okręgu wadowickiego przemawia p. Stojałowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 7042 gmin Gaje ponikowieckie i hołoskowieckie pow. brodzkiego o utworzenie osobnej gminy administracyjnej.

Marszałek udziela głosu p. Dudykiewiczowi dla poparcia tej petycji.

P. Dudykiewicz nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji L. s. 7046 Magistratu m. Śniatyna o zwolnienie od opłacania należności na płace nauczycieli przemawia p. Moysa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacji.

Sekretarze pp. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają:

Wniosek nagły:

Zważywszy, że dnia 13. września b. r. w gminie Michalce pow. horodeńskiego 33 gospodarzy. zostało dotkniętych klęską pożaru, są to ludzie bardzo ubodzy i po większej części nieubezpieczeni.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzelcom gminy Michalce pow. horodeńskiego udziela się zapomogi w kwocie 1500 K.

Lwów, dnia 3. października 1910.

Wnioskodawca:

Antoni Theodorowicz.

Laskowski, Rayski, Schnell, L. Cieński, Komorowski, Krzysztofowicz, Korytowski, Wł. Czaykowski, Sozański, Sobolewski, Czarkowski-Golejewski, Wrześniowski, Garapich, Urbański, Halban.

Wniosek nagły

posła Witosą i tow. w sprawie wstrzymania ściągania podatków w powiatach zarazą bydłą dotkniętych.

Wiele powiatów tak zachodniej jak i wschodniej części naszego kraju nawiedziła zaraza bydłą zwana pryszczycą.

Wskutek zakazu odbywania jarmarków ludność rolnicza tych powiatów nie może spieniężyć tak swoich bydła, jak i trzody chlewnej, ażeby groszem uzyskanem opędzić niezbędne potrzeby a przy tem opłacić podatki i różne inne daniny.

Bez względu na to c. k. urzędy podatkowe przez swoje organa dokonywują ściągania podatków w sposób niesłychanie, forsowny i bezwzględny.

Ponieważ ze względów wyż wykazanych ludność rolnicza wymienionych powiatów nie jest w możności bez doprowadzenia jej do ostatniej nędzy płacenia podatków i innych danin, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wstrzymał ściąganie podatków w powiatach zarazą dotkniętych, aż do czasu, gdy takowa zupełnie wygaśnie.

Wnioskodawca:

Witos.

Stefczyk, Bernadzikowski, Myjak, Bis, Skołyszewski, Jampolski, Cieluch, Bojko, Żardecki, Krężel, Jedynak, Stapiński, Styła, Wasung.

Wniosek nagły

w sprawie udzielenia zapomogi z funduszków krajowych pogorzelcom gminy Wołoszcza pow. samborskiego.

Dnia 7. b. m. wybuchł w nocy pożar w gminie Wołoszcza pow. samborskiego i zniszczył zupełnie 29 gospodarstw z całą krestencyą, zapasami paszy, siana, sprzętami gospodarczymi i zabudowaniami. Zgorzało 29 budynków mieszkalnych, 40 gospodarczych, 170 ludzi zostało bez dachu i sposobów do życia. Wobec tego, że odnośnego podania Wydział powiatowy i Wydział krajowy z powodu braku funduszków nie uwzględnił, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Dla pogorzalców gminy Wołoszcza wydatną pomoc z funduszków państwowych.

Wnioskodawca :
Sozański.

Komorowski, Skrzyński, Garapich, I. Korytowski, L. Cieński, Kozłowski, Czarkowski-Golejewski, Rayski, Krzysztofiwicz, Niezabitowski, Schnell, A. Theodorowicz, Urbański, Vivien, Wł. Czaykowski.

W n i o s e k

prof. dra Halbana i tow w sprawie odpowiedniego zastosowania przepisów podatkowych do produkcji ropy.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 19. października 1908 r. wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd, aby tenże przy wymiarze podatku zarobkowego i osobisto-dochodowego uwzględniał szczególne stosunki produkcji ropy i wydał władzom podatkowym stosowne polecenia w kierunkach, jakie ta uchwała Wysokiego Sejmu wskazywała.

C. k. Ministerstwo skarbu uczyniło temu wezwaniu w pewnej części zażość. Reskryptem z dnia 17. lutego b. r. L. 70.208 poleciło, aby kopalniom prowadzonym przez przedsiębiorców w własnym zarządzie przypisywać podatek zarobkowy dopiero od chwili rozpoczęcia wydobywania ropy. Zezwoliło również udzielać przedsiębiorcom kopalń opinii rzeczoznawców, przesłuchiwanych przez władzę w sprawie opodatkowania tychże kopalń.

Nie uwzględniło jednak c. k. Ministerstwo skarbu innych części powyżej przytoczonej uchwały Wysokiego Sejmu, mianowicie: 1) co do odróżnienia dla podatku zarobkowego okresów, w których ropa istotnie była wydobywaną, od takich, w których kopalnia

ropy nie dawała, oraz 2) co do obliczania amortyzacyi wkładu przy podatku osobisto-dochodowym.

Co do punktu pierwszego, to wprawdzie władza podatkowa uwzględnia techniczne przerwy produkcji, nie uwzględnia jednak przerw naturalnych które jako niezależnie od pracy ludzkiej właśnie najbardziej na uwzględnienie zasługują. C. k. Ministerstwo Skarbu zamierza w drodze łaski przyznawać w takich wypadkach opust, rezerwując sobie jednak to prawo, naraża przez to przemysłowców na konieczną zwłokę.

Ponieważ § 73 ustawy z dnia 25. października 1896 r. Nr. 220 dz. p. p. przyznaje w analogicznych wypadkach kompetencję odnośną c. k. krajowej Dyrekeji skarbu, przeto podpisani mniemają, iż analogia przemawia za poruczeniem tej sprawy również władzy krajowej, naturalnie z pozostawieniem wszelkich dalej idących praw (rozstrzygnięcia rekursów) c. k. Ministerstwu.

Najdotkliwszem jest jednak nie uwzględnienie rezolucyi sejmowej co do odliczania odpowiednio krótkiej amortyzacyi wkładu przy podatku osobisto-dochodowym.

Wszak dochód ogólny płynący z produkcji ropy przez krótki okres produktywności szybko mieści w sobie oprócz zwykłego dochodu zarazem szybką amortyzację. W naszym zagłębiu szyb jest ropodajnym zazwyczaj przez 3 lata. Suma przez te 3 lata uzyskiwana obejmuje zatem co roku normalnie zarazem zwrot $\frac{1}{3}$ części kapitału. Krzywdą jest więc, jeżeli tego rodzaju dochód, którego większą część stanowi zwrot wkładu, jest w oczach władzy jednym ze znamion wydatności przedsiębiorstwa, znamion stanowczych dla wymiaru podatku zarobkowego; krzywdą jest również wymierzanie podatku osobisto-dochodowego od takiego „dochodu“ bez uwzględnienia tej jego

części, która nie jest dochodem lecz zwrotem kapitału. Wszak § 33 ustawy o podatku zarobkowym każe osądzać przeciętną wydajność przedsiębiorstwa według znamion istotnych, t. j. znamion temu rodzajowi przedsiębiorstwa właściwych, a § 160 ustawy o podatku osobisto-dochodowym każe liczyć się ze zmniejszaniem się wartości, a tem więcej z zupełnym zanikiem, który w danym wypadku następuje już po trzech latach.

Równie niesłuszną jest praktyka co do t. zw. udziałów brutto, które są w rzeczywistości annuitetami; § 129 o podatku rentowym poddaje temuż podatnikowi jedynie odsetki, jakie się mieszczą w annuitetach, a nie tę część annuitetu, która jest zwrotem kapitału. W dochodzie z udziału brutto odróżnić więc należy dochód i zwrot wkładu. Zwrot ten dokonuje się taksamo, jak przy kopalni w okresie trzechletnim.

Z tych powodów wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, aby

1) do przyznawania opustów podatku zarobkowego od produkcji ropy za czasokresy, w których szyb nie dawał ropy, zastosowano § 73 ustawy z dnia 25. października 1896 r., a przy wymiarze samym, wśród znamion zasadniczych, według których obliczać należy wydajność przedsiębiorstwa, uwzględniano krótkotrwałość tegoż;

2) przy wymiarze podatku osobisto-dochodowego od dochodów z produkcji ropy potrącano odpowiednio część intraty jako zwrot wkładu t. j. amortyzację konieczną i to w jak najkrótszym okresie czasu;

3) przy wymiarze podatku rentowego z udziałów brutto uwzględniano również amortyzację i poddawano po-

datkowi jedynie rzeczywiste odsetki, a nie tę część intraty, która stanowi zwrot wkładu.

Wnioskodawca:

Halban.

Głębiński, A. Lubomirski, Laskowski, Milewski, Pilat, Vivien, Starzyński, Paygert, Gorayski, A. Theodowicz, E. Mycielski, Stadnicki, Wodzicki, Rayski, Garapich, Lewakowski.

Wniosek

Wysoki Sejmie!

Z uwagi, że koszta budowy i utrzymania szkół ludowych są tak wielkie, że ludność w naszym kraju obok innych wygórowanych podatków poddać temu nie jest w stanie;

z uwagi, że na cele oświaty ludowej i płac nauczycieli wstawiana bywa corocznie do budżetu krajowego kwota przeszło 22 miliony koron wynosząca, a strony konkurencyjne dopłacają do tego dodatkami do podatków po 6% i płacą na zwyczajne wydatki 10%, a nadzwyczajne 40 a niekiedy i 60 i 80% zaś na wystawienie nowych budynków szkolnych zaciągnięta została 10-milionowa pożyczka, do której gminy i obszary dworskie przy każdej budowie obowiązane są złożyć 120% od opłacanych podatków — ale to wszystko jest niewystarczające, bo w kraju jest jeszcze 165 gmin, w których nie ma żadnej szkoły, a te gminy, które mają szkoły zorganizowane, w znacznej części już potrzebują rozszerzenia, przebudowania lub nowego odbudowania budynków szkolnych i to znowu przysporzy wydatków kilkanaście milionów koron;

z uwagi, że są w kraju a szczególnie w powiecie żywieckim i takie szkoły, w których liczba dzieci w wieku szkolnym wynosi po 250—300 a nawet 400 a nauki udziela jeden nauczyciel lub jedna nauczycielka, zatem pomnożenie sił nauczycielskich w takich szko-

łach, jak również nauczycielstwo do nowo organizować się mających szkół, pociągnie za sobą wielkie wydatki, a ludność jest biedna i nie będzie w stanie temu podołać — dalej,

z uwagi, że dodatki gminne i powiatowe przechodzą 100% a dodatki krajowe doszły już do cyfry 72% a względnie do 78% a stąd dalsze podwyższenie dodatków jest niemożliwe bo przechodzi siły podatników — a szkoły w kraju muszą być zorganizowane i należycie utrzymywane;

dlatego z uwagi, że skarb państwa pobiera w kraju tak wielkie podatki a ze salin, z dóbr kameralnych i różnorodnych opłat czerpie wielkie dochody, raczy

Wysoki Sejm uchwalić:

„Wzywa się c. k. Rząd, ażeby przyczyniał się w $\frac{1}{3}$ części do ponoszenia kosztów budowy i utrzymania szkół ludowych i płacy dla nauczycieli.

Wnioskodawca:
Szwed.

Lewicki, T. Staruch, A. Staruch, Dumka, Winniczuk, Skwarko, Hanczakowski, Stapiński, Jedynek, Krężel, Jampolski, Sandulak, Styła, Bis.

Interpelacya

posła Bojki i tow. do p. Komisarza rządowego.

Od dziesięciu lat istnieje w Sanoku Stowarzyszenie zjednoczonych rękodzielników i przemysłowców, w którym atoli panują stosunki anormalne. Mianowicie między innymi podnieść należy, że od czasu założenia Stowarzyszenia, przewodniczący p. A. Pięch, nie zwołał ani jednego Walnego zgromadzenia.

Wskutek tego, mandaty tak prezeasa jako też i wydziałowych dawno wy-

gasły i ci urzędują nie prawnie. Ale toby było jeszcze nie jednym z najgorszych powodów, lecz wskutek bezrządu gospodarka w Stowarzyszeniu uraga wszelkim przepisom prawnym. Paractwo rozwieliło się na wielką skalę i nie uprawnieni i fachowo nie wykształceni rzemieślnicy, utrzymują czeladź — dając im świadectwa uzdolnienia na naczelników.

Zażalenia, wnoszone do c. k. Starostwa w Sanoku, na te rodzaju gospodarkę, zostają bez skutku.

Wobec czego, podpisani zapytują c. k. Rząd:

Czy nie zechce wkroczyć w tę sprawę i położyć kres takiej gospodarce w tym Stowarzyszeniu?

Interpelant:
J. Bojko.

Skołyszewski, Bis, Szwed, Jampolski, Witos, Stapiński, Bernadzikowski, Kędzior, Stefczyk, Wasung, Jedynek, Ptak, Cipser, Krężel, Styła, Cieluch.

Wniosek nagły

posła Pawła Dumki i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelncom gminy Howyl wielki powiatu Husiatyn i gminy Cecowa pow. Zborów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 26. września tego roku nawiedził ogień wieś Cecowa, zniszczył 23 gospodarstw do szczętu i wyrządził szkodę na 32.000 koron, z czego tylko mała część była ubezpieczona. Dnia 2. października t. r. powstał ogień we wsi Howyl wielki zniszczył pół wsi z budynkami, zbożem zwiezionem — inwentarzem martwym i po części i żywym, przyczem ofiarą pożaru padła cerkiew i szkoła, — szkoda dotychczas nie obliczona wynosi parę set tysięcy.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dla pogorzalców Cecowy i Howyla wielkiego przyznacza się 10.000 kor. — do rozporządzenia Wydziału kraj.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Skwarko, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Petruszewicz, Sandulak, Szwed, Horodyski, T. Staruch, A. Staruch, Kiweluk, Sodomora, Makuch.

I n t e r p e l a c y a

posła Tymoteusza Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie fałszywego zestawienia list wyborczych do Rady powiatowej w Brzeżanach, przez co porzwydzono grupę wieśniacką o 2 mandaty.

Od kilkunastu lat wybierała wiejska kurya do Rady powiatowej w Brzeżanach 11 członków na podstawie opłaconego podatku i tak miało być przy tegorocznych wyborach a nawet według sprawiedliwego rozdziału sił podatkowych wiejskiej ludności, powinno się wiejskie zastępstwo zwiększyć, tymczasem c. k. Starosta Bielawski i terażniejszy Wydział powiatowy, chcieli zrobić umowę z przewodnikami wiejskiej kuryi, ażeby ona odstąpiła 2 mandaty posiadaczom ziemskim, to jest panom, a gdy zobaczyli, że im się nie uda wepchać dwóch członków do wiejskiej kuryi i ich wybrać, pofalszowali rozdział sił podatkowych w ten sposób, że wiejskiej chłopskiej kuryi obciągnęli samowolnie z jedenastu na dziewięć mandatów i to jest właśnie niesprawiedliwe i krzywdzące wiejską ludność.

Dlatego zapytują podpisani, czy gotów jest c. k. Rząd zarządzić natychmiast surowe dochodzenie i fałszywy rozdział sił podatkowych mieszkańców sprawiedliwie rozdzielić i mandaty do Rady powiatowej w Brzeżanach we-

dług rzeczywistego stanu rzeczy rozdzielić, bo wybory mają się odbyć 18. października 1910.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Sodomora, Makuch, Szwed, Krysowaty, Hanczakowski, A. Staruch, Dumka, Kiweluk, Skwarko, Sandulak, Petruszewicz, Kurowiec, Winniczuk.

I n t e r p e l a c y a

p. T. Starucha i tow. do c. k. Rządu w sprawie szkodliwej i ze stratą dla kraju zamierzonej zamiany kameralnego lasu z hr. Gołuchowskim w Gródku jagiellońskim.

We wsi Stradczę pow. Gródek jag. jest kawałek kameralnego lasu, oddany do użytku c. k. drogomistrza.

Las ten, jak fachowi znawcy ocenili, jest wartości 3.600 kor.

Gmina Stradczę chce kupić ten las i daje za niego 3.600 K, ale c. k. Zarząd kameralnych lasów nie chce sprzedać gminie tego lasu.

Natomiast c. k. Zarząd lasów robi zamianę z hr. Gołuchowskim, dając mu las wartości 3.600 K za kawałek piaskowego pola wartości najwyżej 300 K.

Otóż przez tę zamianę poniósłby Skarb Państwa 3.300 K straty. Do tej zamiany poczyniono już wszelkie przygotowania i w krótkim czasie ma ona być przeprowadzona.

Dlatego zapytują podpisani:

Czy znana jest c. k. Rządowi ta sprawa i co myśli on uczynić, ażeby do tej tak szkodliwej i z wielką stratą połączoną zamiany nie dopuścić.

Interpelant:
T. Staruch.

Lewicki, Hanczakowski, Dumka, Kiweluk, A. Staruch, Skwarko, Sandulak, Petruszewicz, Kurowiec, Winniczuk, Sodomora, Makuch, Szwed, Krysowaty.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń; interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu, względnie Wydziałowi krajowemu, z wnioskami nagłymi postąpi regulaminowo.

Marszałek udziela głosu J.E. c. k. Namiestnikowi.

Przemawia c. k. Namiestnik J.E. Dr. M. Bobrzyński i odczytuje nadeszłe z kancelaryi Cesarskiej telegraficzne podziękowanie za życzenia Sejmu, złożone Najjaśniejszemu Panu z okazji imieniu.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. A. Brunickiego w sprawie kłęski myszy.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y

Ponieważ w powiecie gródeckim pojawiły się myszy polne w tak znacznej ilości, iż obecnie już większą część plonów i zasianego zboża uszkodziły a gdzieniegdzie zupełnie zniszczyły, — przeto celem ochrony ludności powiatu przed nieobliczalnymi stratami, którym jedynie energicznym tępieniem tych szkodników zapobiedz można,

podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Powiatowi gródeckiemu udziela się odpowiedniej sumy pieniężnej, celem zakupna trucizny dla gmin nawiedzonych kłęską myszy.

Lwów, 24. września 1910.

Wnioskodawca :

A. Brunicki.

Schnell, L. Cieński, A. Raciborski, Paygert, Komorowski, Sapieha, Moysa, Gniwosz, Sobolewski, Wrześniowski, Sozański, Czaykowski Wiktor, Czaykowski Wikt. Wład., Urbański.

Przemawia p. A. Brunicki, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem zdania do 8 dni sprawozdania bez drukowania.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej z poleceniem zdania do 8 dni sprawy bez drukowania sprawozdania.

Następuje :

Wniosek nagły p. Merunowicza w sprawie wyznaczenia 50.000 K na tępienie kłęski myszy polnych.

Marszałek oznajmia, że z powodu nieobecności chwilowej p. Merunowicza weźmie tę sprawę później na porządek dzienny Izby.

Następuje :

Wniosek nagły p. Wasunga w sprawie pomocy dla pogorzalców gm. Budzanowa.

P. Wasung nieobecny w Izbie.

Następuje :

W n i o s e k n a g ł y

posta A. Krężła i tow. w sprawie udzielenia zapomogi gminom nawiedzonym kłęską gradobicia w powiecie pilzneńskim.

Zważywszy, że w latach 1908 i 1909 kłęski elementarne tak ciężko nawiedziły rolników w kraju, że owi ratując egzystencyę swych rodzin i gospodarstw wysprzedali część inwentarza lub popadli w uciążliwe długi — miała nadzieję, że rok bieżący będzie pomyślniejszy i powetuje im poniesione straty.

Nadzieje te w wielu częściach kraju zawiodły, a szczególnie w 7 gminach powiatu pilzneńskiego nawiedzonym kłęską gradobicia, a nawet dwukrotnie

go gradobicia, w drugiej połowie czerwca i z początkiem sierpnia b. r. dlatego

Wysoki Sejm

raczy uchwalić udzielenie zapomogi rolnikom w gminach: Borowej, Wiewiórcze, Róży, Jastrzabce starej, Jaworniku, Przerzytym borze i części Jażwin w powiecie pilźnieńskim, nawiedzonym klęską gradobicia.

Wnioskodawca:
p. Krężel.

Bis, Jampolski, Myjak, Jedynek, Stefczyk, Bernadzikowski, Kędzior, Witos, Bojko, Styła, Długosz, Stapiński, Cipser, Cieluch, Wasung.

Przemawia p. Krężel uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

posła Krysowatego i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzalcem gminy Toki powiatu zbarazkiego.

Dnia 31. sierpnia b. r. spaliło się w wsi Toki pow. zbarazki 8 zagród gospodarskich z wszystkimi budynkami i z całym zbiorem zboża i paszy.

I tak ponieśli szkodę:

1) Antoni Flynta poniósł szkodę na 6740 kor.

2) Jakim Flynta poniósł szkodę na 600 kor.

3) Grzegorz Teśluk poniósł szkodę na 1880 kor.

4) Kyryło Jaworski poniósł szkodę na 1624 kor.

5) Kyryło Teśluk poniósł szkodę na 220 kor.

6) Jan Flynta syn Michała poniósł szkodę na 14.400 kor.

7) Grzegorz Kostecki poniósł szkodę na 14.990 kor.

9) Szymon Kostecki poniósł szkodę na 6300 kor.

Nie mają oni ani zboża na zasiew ani dachu nad głową.

Z tej przyczyny raczy Wysoki Sejm uchwalić:

Pogorzalcem gminy Toki powiatu zbarazkiego należy się udzielić pomocy.

Lwów, dnia 26/9. 1910.

Wnioskodawca:
Aleksander Krysowaty.

Makuch, Dumka, Kiweluk, Lewicki, Petruszewicz, Bojko, Witos, Styła, Jedynek, Myroniuk - Zajaczk, Sodomora, Sandulak, Skwarko, Tracz.

Przemawia p. Krysowaty uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y

Klęska pożaru nawiedziła w tym roku dwie gminy powiatu brzozowskiego: gminę Trześniów i gminę Wołodź, ogień zniszczył w jednej gminie prawie całą wieś w drugiej połowę.

Wobec tak wielkich rozmiarów klęski wnosi się:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Dla gminy Trześniowa zapomogę w wysokości — 3000 K. — a dla gminy Wołodza w wysokości — 1000 kor.

Wnioskodawca :
Żdzisław Skrzyński

Laskowski, Urbański, Jaworski, Męciński, Bernadzikowski, Stadnicki, Jędrzejowicz, Witos, Konopka, Wereszczyński, Cielecki, L. Cieński, Abrahamowicz, Horodyski, I. Korytowski, Brykczyński, Hupka.

Przemawia p. Skrzyński uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje :

Wniosek nagły p. Obertyńskiego w sprawie pomocy dla pogorzalców gm. Raty.

P. Obertyński nieobecny w Izbie.

Następuje :

W n i o s e k n a g ł y

posła Z. Skwarka i tow. o udzielenie zapomogi pogorzalcem gminy Bilinka pow. Sambor.

Wysoki Sejm raczy uchwalić udzielenie wydatniejszej zapomogi pogorzalcem gminy Bilinka mała powiat Sambor.

Wykaz pogorzalców dołączony do petycji wniesionej do Wysokiego Sejmu dnia 2/10 — 1910 r. L. 6901/10.

Wnioskodawca :
Z. Skwarko.

Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Petruszewicz, Sodomora, Kiweluk, Szwed, Dumka, Winniczuk, Sandulak, Lewicki, Korol, Hanczakowski, Krysowaty, Makuch.

Przemawia p. Skwarko uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem załatwienia tej sprawy łącznie z petycją L. s. 6901.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej z poleceniem załatwienia tego wniosku nagłego łącznie z petycją L. s. 6901 wniesioną w tej sprawie.

Następuje :

W n i o s e k n a g ł y

posła Sodomory i tow. o przyznanie zapomogi dla pogorzalców w Siemiakowcach powiatu podhajeckiego.

Dnia 27. września t. r. wybuchł ogień w Siemiakowcach pow. podhajeckiego i zniszczył 8 wieśniaczych zagród z wszystkimi zapasami chleba i paszy. Między pogorzalcami są tacy, którzy mieli ubezpieczone tylko budynki a zboże i pasza nie było ubezpieczone, a są i tacy, u których ani budynki, ani zboże nie było ubezpieczone, dlatego pod zbliżającą się zimę potrzebują koniecznie pomocy.

Z przyczyny tej wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzalców w Siemiakowcach odpowiednią zapomogę.

Wnioskodawca :
M. Sodomora

Lewicki, Kiweluk, Skwarko, Winniczuk, Makuch, Tracz, Krysowaty, Dumka, Sandulak, Kurowiec, A. Staruch, T. Staruch, Hanczakowski, Petruszewicz.

Przemawia p. Sodomora uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwala przekazanie wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły.

Wysoki Sejmie!

Od kilku lat z rządu nawiedzają gminę Wójtowa w powiecie gorlickim straszne klęski elementarne. W roku 1908. gmina Wójtowa dotknięta była powszechną klęską, która nawiedziła kraj cały. W roku 1909. dwukrotnie a więc dnia 3 i 18. sierpnia — tuż bezpośrednio przed żniwami zniszczył grad doszczętnie zasiewy gmin Wójtowa, Głęboka i Grudna kępska, a w roku bieżącym w dniu 23. lipca, gradobicie znowu zniszczyło ziemiopłodu w tej gminie, a z niemi ostatnie nadzieje biednego ludu.

Jako poseł ziemi gorlickiej podałem już zeszłego roku w tej Wysokiej Izbie wniosek nagły o poparcie petycji gminy Wójtowa, przez udzielenie jej pomocy odpowiadającej rozmiarom niebawywałej klęski.

Ponieważ ale wniosek mój jako nagły uznany przez Wydział krajowy uwzględniony nie został, a skargi biednych chłopów przebrzmiały bez echa, pozwalam sobie ponownie wobec nowych klęsk prosić Wysoką Izbę o przyjęcie z pomocą mieszkańcom gminy Wójtowa.

Gdy według przedłożonych Wysokiej Izbie dat urzędowych szkoda oceniona została na przeszło K. 25.000. — nie licząc klęsk z lat dawniejszych ocenionych na znacznie wyższą kwotę, proszę o danie ludności zarobku przez przeprowadzenie rekonstrukcji drogi Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz i wnoszę następujący:

Wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na rekonstrukcję drogi gminnej Wójtowa, Głęboka, Grudna kępska, Biecz wyasygnował kwotę K 50.000.

We Lwowie, 1. października 1910

Wnioskodawca:

Długosz.

Doliński, St. H. Badeni, Sapieha, Zamoyński, Skrzyński, Jampolski, Szwed, S. Brunicki, Ptak, Halban, Jedynek, Bojko, Bis, Cipser.

Przemawia p. Długosz, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

posta Tymoteusz Starucha i tow. w sprawie zapomogi dla pogorzalców w Dachniowie powiat Cieszanów.

Dnia 22. sierpnia 1910 powstał silny ogień wsi Dachniów z nieznaną przyczyną i w przeciągu kilku chwil zniszczył 57 zagród gospodarskich, w tem 158 budynków ekonomicznych a 39 mieszkalnych, razem 197 budynków.

Ogólna strata wynosi w przybliżeniu 250.000 koron. Ponieważ tego roku do 22. sierpnia, były już wszystkie zbiorry z pól w domu, dlatego spalił się im cały dobytek, zboże i przyrządy domowe. Budynki były po części ubezpieczone po części nie, a zabrane zboże z pól nie było całkiem ubezpieczone.

Na pierwszą wiadomość o tej ciężkiej katastrofie dostali pogorzalcy od c. k. Namiestnictwa 4.000 koron a z Rady powiatowej 200 kor., a na ręce kś.

Czerkawskiego przysłano 300 kor., razem 4.500 koron. Za te pieniądze zakupił komitet dachówki i na każdego z pogorzalców przypadło zaledwie po 700 sztuk dachówek.

Wobec tak wielkiego nieszczęścia stanowi to prawie znakomitą część zapomogi a ponieważ zima nadchodzi i ci ludzie bez dachu i środków do życia, jako też i ze swoim bytłem są bezradni a ich egzystencji grozi całkowita zagłada, wnoszą podpisani nagły wniosek i proszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić odpowiednią zapomogę dla tych pogorzalców

Dokładny wykaz tych pogorzalców załączamy do tego wniosku.

Wnioskodawca:
T. Staruch.

Makuch, Petruszewicz, Lewicki, Kurowicz, Krynicki, Hanczakowski, Sandulak, Krysowaty, Szwed, Winniczuk, A. Staruch, Dumka, Sandulak, Sodomora, Skwarko.

Przemawia p. T. Staruch uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

W dniu 28. b. m. zniszczył gwałtowny pożar całe mienie szeregu gospodarzy i komorników we wsi Duliby pow. stryjskiego.

Dotknięci zostali prawie najubożsi gospodarze, a mianowicie spłonęły wszystkie budynki mieszkalne i gospodarcze czterech gospodarzy (Hrynia Petrach, Iwana Opryszko, Nykoły Olejnik,

Józefa Dekinder,) jednemu zaś (Wasyłowi Tymczij), spłonęła stajnia. Prócz tego spłonęło zboże dwóch ubogich gospodarzy (Józia Danylcio i Józia Opryszko) złożone w komorne do stajni próżnej, Iwana Opryszko. Wreszcie dwóch czynszowników straciło całe swe mienie. Cyfrowo nie mogą oznaczyć na razie wysokości szkody, gdyż większa część właścicieli pogorzałych przedmiotów nie była obecną. Przedłożę jednak dodatkowo wykazy szczegółowe, a obecnie wnoszę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: udzielić wydatną pomoc dla pogorzalców gminy Duliby pow. ętryjskiego.

Wnioskodawca:
Julian Brunicki.

Stadnicki, Cielecki, Brykczyński, Skrzyński, Schnell, Mycielski, Marszałkiewicz, Vivien, Abrahamowicz, Jędrzejowicz, Horodyski, Cipser, Kędzior, Urbański.

Przemawia p. Julian Brunicki uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

Wniosek nagły

posła Wilosa i tow. w sprawie wstrzymania ściągania podatków w powiatach zarazą bydłą dotkniętych.

Wiele powiatów tak zachodniej jak i wschodniej części naszego kraju nawiedziła zaraza bydłą zwaną pryszczycą.

Wskutek zakazu odbywania jarmarków ludność rolnicza tych powiatów nie może spieniężyć tak swoich bydła jak i trzody chlewnej, ażeby groszem uzyskanem opędzić niezbędne potrzeby

a przytem opłacić podatki i różne inne daniny.

Bez względu na to c. k. urzędy podatkowe przez swoje organa dokonywują ściągania podatków w sposób niesłychanie forsowny i bezwzględny.

Ponieważ ze względów wyż wykazanych ludność rolnicza wymienionych powiatów nie jest w możności bez doprowadzenia jej do ostatniej nędzy płacenia podatków i innych danin, podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby wstrzymał ściągania podatku w powiatach zarazą dotkniętych, aż do czasu, gdy ta, kowa zupełnie wygaśnie.

Wnioskodawca :

Witos.

Stefczyk, Bernadzikowski, Myjak, Bis, Skołyśzewski, Jampolski, Cieluch, Bojko, Żardecki, Krężel, Jedynak, Stapiński, Styła Wasung.

Przemawia p. Witos uzasadniając nagłość tego wniosku, o pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji podatkowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji podatkowej.

Następuje :

W n i o s e k n a g ł y.

Jedynem źródłem dochodów na opędzenie koniecznych wydatków miliona małorolnych gospodarzy wiejskich i małomiejskich, w Galicyi jest chów i sprzedaż bydła rogatego i nierogacizny. Opieka nad prowadzeniem tej gałęzi gospodarstwa jest z tego względu dosłownie opieką nad umożliwieniem egzystencji tej wielomilionowej części społeczeństwa. A każdy krok w przeciwnym kierunku jest godzeniem w tę egzystencję i jej uniemożliwianiem,

Przez kilka lat z rządu nieurodzaje a głównie brak paszy stały się powodem wielkiego upadku materialnego włościactwa w Galicyi i osłabieniu ilościowego i jakościowego w inwentarzu, bydła i świń. W tym roku zanosilo się na polepszenie z powodu obfitości paszy i średnio dobrych zbiorów polnych. Niestety, pryszczycza spowodowała utrudnienia w handlu i sprzedaży bydła. Za drogie pieniądze nabyte i podchowane sztuki bydła i świń muszą gospodarze przetrzymywać w domu, zanim targi będą dozwolone. To powoduje chwilowe zmniejszenie się podaży i wynikające za tem trudności.

Niecierpliwi, względnie obojętni na los rolnika i na tę gałąź gospodarstwa społecznego żądają, aby Państwo otworzyło granice dla dowozu mięsa a nawet i żywego bydła skądkolwiek, a najsilniej daje się słyszeć wołanie o dowóz mięsa z Argentyny. Słysząc, że Rząd centralny dając posłuch wołaniom o tanie mięso, dozwolił już na przywóz 10.000 kg. do Wiednia, a ma zamiar liczbę tę powiększyć. To grozi ruiny miliona egzystencji rodzin chłopskich w Galicyi.

Wobec tego wnoszą podpisani :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicyi oświadcza się przeciw dopuszczeniu w granice Państwa bydła zagranicznego i świń, tak w żywym jak i bitym stanie, poza traktatami ustanowionymi normami.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w szczególności mięsa amerykańskiego, z Argentyny czy Stanów Zjednoczonych, w granice Państwa nie dopuszczał.

Lwów, 1. października 1910.

Wnioskodawca :

Jan Stapiński.

Ptak, Skwarko, Długosz, Bojko, Szwed, Jampolski, Jedynak, Krężel, Cieluch, Styła, Witos, Kędzior, Majak. Bis.

Przemawiał p. Stapiński uzasadniając nagłość tego wniosku.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Leo i wnosi o przekazanie tego wniosku nagłego osobnej wybrać się mającej komisji dla zbadania kłęski drożyzny.

Przemawia p. Ciucheński.

Przemawia p. Lewicki.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy nad nagłością na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Marszałek wzywa zapisanych do głosu posłów, a mianowicie: „przeciw“ nagłości pp. Dumkę, Maryewskiego i Bandyrowskiego do wyboru mowcy generalnego, zaś „za“ nagłością pp. Senyka Sandulaka i Marszałkowicza do wyboru mowcy generalnego „za“ nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Maryewski jako generalny mowca „przeciw“ nagłości tego wniosku.

Przemawia p. Sandulak jako generalny mowca „za“ nagłością tego wniosku, oznaczony losem.

Izba uchwała nagłość tego wniosku.

Marszałek oznajmia, że otwiera rozprawę nad formalnym wnioskiem p. Leo o odesłanie tego wniosku nagłego p. Stapińskiego do osobnej z 15 członków wybrać się mającej komisji dla zbadania kłęski drożyzny.

Przemawia p. Stapiński i wnosi o odesłanie jego wniosku nagłego do komisji gospodarstwa krajowego.

Przemawia p. Marszałkowicz.

Przemawia p. Leo.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia p. Makuch.

Przemawia p. Senyk i wnosi o przekazanie tego nagłego wniosku p. Stapińskiego osobnej z 21 członków złożonej komisji.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy nad formalnymi wnioskami na wniosek p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Leo i oznajmia, że zgadza się na odesłanie wniosku nagłego p. Stapińskiego do osobnej z 21 członków złożonej komisji.

Przemawia zapisany do głosu p. Stapiński.

Przemawia p. Federowicz i wnosi o imienne głosowanie nad formalnym wnioskiem p. Leo w przedmiocie odesłania nagłego wniosku p. Stapińskiego do osobnej z 21 członków złożonej komisji.

Marszałek oznajmia, że regulamin nie dopuszcza imiennego głosowania w sprawach formalnych.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Leo 65 głosami przeciw 38, a następnie w osobnym głosowaniu uchwała przekazanie tego nagłego wniosku p. Stapińskiego komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, że Izba przystępuje do załatwienia dalszych wniosków nagłych.

Następuje wniosek nagły p. Wasunga w sprawie pomocy dla pogorzalców gminy Budzanowa.

Wniosek ten opiewa:

W n i o s e k n a g ł y.

Dnia 15. września b. r. zgorzało w Budzanowie 187 budynków wraz z całą zebraną już tegoroczną krescencją. Zaledwie sześciu gospodarzy było asekurowanych. Ponieważ dotknięci kłęską gospodarzy popadliby w nędzę bez

pomocy materyjalnej ze strony kraju im udzielonej; musieliby wysprzedać z braku paszy cały swój inwentarz żywy; przeto podpisani wnoszą:

Sejm udziela pogorzecom gminy Budzanowa zasiłki w kwocie 3000. kor., chcąc im przyjść z pomocą w odbudowie i wyżywieniu inwentarza przez zimę.

Lwów, 24. IX. 1910.

Wnioskodawca:
J. Wasung.

Stapiński, Kleski, Cipser, Jedynek, Długosz, Kędzior, Bojko, Stefczyk, Merunowicz, Senyk, Bis, Myjak, Stojałowski, Maryewski.

Przemawia p. Wasung, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego Komisji budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

W niedzielę 25. września 1910. podczas nabożeństwa spaliła się wieś Rata, w powiecie rawskim.

Ośmiu gospodarzy postradało wszystkie swe ruchomości a pastwą płomieni zniszczona praca całoroczna, — zima nadchodzi a ziarnka zboża na siew i życie nie zostało -- pomoc konieczna.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek odsła się do komisji budżetowej celem przychylnego załatwienia i udzielenia zapomogi pogorzecom wsi Raty.

Wnioskodawca:
Zdzisław Obertyński.

Brykezyński, Jaworski Raciborski, Dembowski, Gorayski, Starzyński, St. H.

Badeni, Starowieyski, H. Brunicki, Sapieha, Konopka, L. Cieński, Horodyski, Głabiński, Paygert, Skrzyński, Cielecki, Thullie, Krzysztofowicz.

Przemawia p. Obertyński, uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazania tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje:

W n i o s e k n a g ł y.

Zważywszy, że dnia 13. września b. r. w gminie Michalcze pow. horodeńskiego, 33 gospodarzy zostało dotkniętych klęską pożaru, są to ludzie bardzo ubodzy i po większej części nieubezpieczeni.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Pogorzecom gminy Michalcze pow. horodeńskiego udziela się zapomogi w kwocie 1500 koron.

Lwów, dnia 3. w. 1910.

Wnioskodawca:
Antoni Theoderowicz.

Laskowski, Rayski, Schnell, L. Cieński, Komorowski, Krzysztofowicz, Korytowski, Wł. Czajkowski, Sozański, Sobolewski, Czarkowski-Golejewski, Wrześniowski, Garapięh, Urbański, Halban.

Przemawia p. A. Theoderowicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje :

Wniosek nagły

w sprawie udzielenia zapomogi z funduszków krajowych pogorzelncom gminy Wołoszcza powiatu Samborskiego.

Dnia 7. b. m. wybuchł w nocy pożar w gminie Wołoszcza powiatu samborskiego i zniszczył zupełnie 29. gospodarstw z całą krestenycą, zapasami paszy, siana, sprzętami gospodarczymi i zabudowaniami. Zgorzało 29. budynków mieszkalnych, 40 gospodarczych, 170 ludzi zostało bez dachu i sposobów do życia. Wobec tego, że odnośnego podania Wydział powiatowy i Wydział krajowy z powodu braku funduszków nie uwzględnił podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dla pogorzelnców gminy Wołoszcza wydatną pomoc z funduszków państwowych.

Wnioskodawca:
Sozański.

Komorowski, Skrzyński, Garapich, J. Korytowski, L. Cieński, Kozłowski, Czar-kowski-Golejewski, Rayski, Krzysztołowicz, Niezabitowski, Schnell, A. Theodorowicz, Urbański, Vivien, Wł. Czaykowski.

Przemawia p. Sozański uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje :

Wniosek nagły

posta Pawła Dumki i tow. w sprawie udzielenia zapomogi pogorzelncom gminy Howiłów wielki powiatu Husiatyn i gminy Cecowa pow. Zborów.

Wysoki Sejmie!

Dnia 26. września tego roku nawiedził ogień wieś Cecowa, zniszczył 23 gospodarstw do szczytu i wyrządził szkodę na 32.000 koron, z czego tylko mała część była ubezpieczona. Dnia 2. października t. r. powstał ogień we wsi Howyl wielki zniszczył pół wsi, z budynkami, zbożem zwiezionem — inwentarzem martwym i po części i żywym, przyczem ofiarą pożaru padła cerkiew i szkoła, — szkoda dotychczas nie obliczona wynosi parę set tysięcy.

Podpisani wnoszą :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Dla pogorzelnców Cecowy i Howyla wielkiego przyznacza się 10.000 kor. — do rozporządzenia Wydziału kraj.

Wnioskodawca:
Paweł Dumka.

Lewicki, Skwarko, Kurowiec, Winniczuk, Krysowaty, Petruszewicz, Sandulak, Szwed, Horodyski, T. Staruch, A. Staruch, Koweluk, Sodomora, Makuch.

Przemawia p. Dumka uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej.

Następuje :

Wniosek nagły

p. Kurowca i tow. w sprawie ekonomicznej ruiny włościństwa pow. kałuskiego z powodu raciczno-pyskowej zarazy (pryszczycy) i przeciwustawowego zastosowania i wykonania postanowień ustawy z dnia 6. sierpnia 1909 o niszczeniu zwierzęcej zarazy.

W drugiej połowie sierpnia 1910 pojawiły się pierwsze wypadki t. zw.

pryszczycy u racicznych zwierząt w powiecie kałuskim w kilku gminach. Od tego czasu pomimo nadzwyczaj ostrych, nawet drakońskich zarządzeń c. k. starosty w Kałuszu, zaraza ta rozszerzyła się na całym powiecie. Zaraza ta, jak wiadomo rzadko kiedy spowoduje śmierć bydła lub świni, jednak ze względu na konwencję z innymi zagranicznymi państwami została ona objęta ostreimi postanowieniami weterynaryjnymi ust. z dnia 6. sierpnia 1909 — więc zupełnie naturalnie, że dotyczące władze w interesie ludności powinny zastosować wszelkie środki, ażeby wszelką zarazę, również i tą mało szkodliwą wstrzymać w samym zarodzie i ochronić ludność od strat materylnych, jednakowoż c. k. Starostwo w Kałuszu grubo przesadziło w wykonaniu postanowień ustawy weterynaryjnej. I tak na wypadek pojawienia się choćby kilka sporadycznych wypadków zarazy zarządziło, zamiast izolacji zagród, zamknięcie całej gminy, ażeby bydło, świnię i zwierzęta domowe były pozamykane w stajniach i to do tego stopnia, że niedozwolono pojenia bydła na własnym podwórzu, dalej zarządziło w każdej wsi ogromną ilość dziennych i nocnych wartowników dochodzących do liczby kilkudziesięciu, zabroniło w gminach nawiedzionych zarazą wywóz gnoju nawet ze zdrowych zagród na pola, zarządziło bałamutnymi rozporządzeniami wstrzymanie komunikacji w całym powiecie, przez co nastąpił w całym powiecie ekonomiczny zastój — włościanie nie mogą dokonać zasiewów jesiennych, nie mogą wykorzystać paszy polnej i są zmuszeni już teraz trzymać na suchej paszy w stajniach, przez co okaże się w zimie ogólny brak paszy dla wyżywienia bydła. Z powodu ostrych postanowień karnych ustawy weterynaryjnej są bardzo częste przekroczenia włościan z powodu nieodpowiedniego wykonania powyższej ustawy, przez co ludność prócz straty ma-

teryjalnej poniesie jeszcze znaczne kary aresztu i kary pieniężnej.

Podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby zważył liche ekonomiczne położenie włościanstwa i wydało do dotyczących c. k. Starostw pouczenie, ażeby wykonywanie postanowień ustawy weterynaryjnej z 6. sierpnia 1909 na spowodowało ekonomicznej nędzy i nie było karą i szykaną dotyczących rządowych czynników na biednych włościanach.

Wnioskodawca:

Kurowiec.

Winniczuk, Dumka, Sandulak, Makuch, Kiweluk, Skwarko, Sodomora, Petruszewicz, Cipser, Szwed, T. Staruch, A. Staruch, Hanczakowski, Jampolski, Krężel, Krynicki, Korol, Lewicki.

Przemawia p. Kurowiec uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. T. Staruch.

Przemawia p. Makuch.

Izba uchwała zamknięcie rozprawy nad nagłością tego wniosku na wniosek sekretarza p. Urbańskiego.

Przemawia zapisany do głosu p. Stojalowski.

Izba uchwała nagłość tego wniosku p. Kurowca, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Wniosek nagły

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na zasiłki dla gmin na kosztą tępienia myszy polnych wyznacza Sejm

do rozporządzenia Wydziału krajowego 50.0000 koron tytułem kredytu dodatkowego na rok 1910.

Lwów, 26. września 1910.

Wnioskodawca:
 Teofil Merunowicz.

Rutowski, Rittel, Bandrowski, Skarbak, Landau, Maiss, Wasung, Sapieha, Koli-scher, A. Brunicki, Doliński, Cielecki, Pastor, Bednarski, Konopka, Michałow-ski.

Przemawia p. Merunowicz uzasadniając nagłość tego wniosku, a pod względem formalnym wnosi o przekazanie tego wniosku komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy do dni 8-miu.

Marszałek otwiera rozprawę nad nagłością tego wniosku.

Przemawia p. Witos.

Przemawia p. Senyk.

Izba uchwała nagłość tego wniosku, a oddzielnie uchwała przekazanie tego wniosku nagłego komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy do dni 8.

Izba przystępuje do porządku dzien-nego, którego punktem pierwszym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o regulacji rzek kanałowych.

P. Jahl w zastępstwie sprawozdaw-cy p. Pilata wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji wodnej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wydzielenia gmin Fatowce i Turka, stanowiących jedną gminę katastralną, wraz z obszarem dworskim, z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Gwoźdźcu, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kołomyi.

Sprawozdawca p. Kiweluk wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji prawniczej.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek p. sprawozdawcy.

Marszałek udziela głosu p. Stapiń-skiemu.

Przemawia p. Stapiński i uprasza o umieszczenie na porządku dziennym Izby sprawozdania komisji szkolnej o petycyach wniesionych przez Ko-mitet wykonawczy krajowego wiecu nauczycielstwa ludowego z r. 1907, wraz z zawodowcami towarzystwami nauczy-cielskimi w Galicyi.

Marszałek oznajmia, że życzeniu p. Stapińskiego stanie się zadość.

Marszałek zamyka posiedzenie, na-znaczając następne na dzień 8. paździer-nika 1910 godzinę 11 przed południem i odczytuje porządek dzienny następne-go posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 po-południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze :

Mieczysław Urbański w. r.

St. Henryk Badeni w. r.

